

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Michala Jantoše a soudkyň Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Markéty Fialové ve věci

žalobce: **Mgr. L. B.**
bytem X

proti

žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc
zastoupen advokátem Mgr. Matyášem Ritterem
sídlem Riegrova 376/12, 779 00 Olomouc

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného při rozhodování o odvoláních žalobce proti rozhodnutím ve věci žádosti o informace vydaných O. u. a P. š. M. dne 2. 4. 2025, č. j. OUPRm 578/2025, OUPRm 579/2025 a OUPRm 580/2025,

takto:

- I. Žalovaný je **povinen** rozhodnout o odvolání žalobce proti rozhodnutí O. u. a P. š. M., V. 27 ze dne 2. 4. 2025, č. j. OUPRm 580/2025, podaném žalobcem dne 17. 4. 2025, do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žaloba **se zamítá v části**, v níž se žalobce domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o odvoláních žalobce proti rozhodnutím O. u. a P. š. M., V. 27 ze dne 2. 4. 2025, č. j. OUPRm 578/2025 a OUPRm 579/2025, podaných žalobcem dne 17. 4. 2025.
- III. Žaloba se v části, v níž žalobce navrhl, aby soud uložil žalovanému povinnost písemně a řádně vysvětlit a odůvodnit postup a postupy, které byly vůči žalobci ze strany

povinného subjektu a nadřízeného orgánu věcně příslušného k rozhodnutí o odvolání přijaty a z těchto stran uplatňovány, **odmítá**.

IV. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 2 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

V. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a argumentace stran

1. Žalobce se domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného při rozhodování o třech odvoláních žalobce proti třem rozhodnutím O. u. a P. š. M., V. 27, (dále jen „povinný subjekt“), ze dne 2. 4. 2025, č. j. OUPRm 578/2025, č. j. OUPRm 579/2025 a č. j. OUPRm 580/2025, jimiž povinný subjekt odmítl žalobcovy žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“).
2. V žalobě uvedl, že dne 26. 3. 2025 podal k povinnému subjektu žádosti o poskytnutí informace týkající se pracovněprávní problematiky žalobce. Povinný subjekt vyřídil žádosti vydáním rozhodnutí ze dne 2. 4. 2025, č. j. OUPRm 578/2025, OUPRm 579/2025 a OUPRm 580/2025, kterými žádosti odmítl. Dne 17. 4. 2025 proti těmto rozhodnutím podal žalobce u povinného subjektu odvolání adresovaná žalovanému. Dne 13. 5. 2025 žalobce obdržel od Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“) usnesení o postoupení odvolání proti rozhodnutí č. j. OUPRm 578/2025 a č. j. OUPRm 579/2025 žalovanému. K dotazu žalobce ÚOOÚ následně žalobci sdělil, že mu povinný subjekt dne 30. 4. 2025 předložil toliko odvolání proti uvedeným dvěma rozhodnutím, odvolání proti rozhodnutí č. j. OUPRm 580/2025 povinným subjektem předloženo nebylo. Dne 21. 7. 2025 žalobce obdržel od žalovaného vyrozumění č. j. KUOK 85136/2025 o tom, že odvolání postoupená žalovanému ÚOOÚ byla postoupena Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále jen „MŠMT“) jakožto orgánu věcně příslušnému rozhodovat o podaných opravných prostředcích podle InfZ v případě povinného subjektu. Dne 30. 7. 2025 žalobce podal k ÚOOÚ žádost o přijetí opatření proti nečinnosti žalovaného. Dne 6. 10. 2025 byl ÚOOÚ vydán příkaz č. j. UOOU-04390/25-6, kterým bylo žalovanému přikázáno, aby do 15 dnů ode dne doručení opatření rozhodl o žalobcových odvoláních podaných proti rozhodnutím povinného subjektu č. j. OUPRm 578/2025 a OUPRm 579/2025. Žalobce uvedl, že je trvající nečinností krácen na svých hmotných a procesních právech. Žalovaný v zákonné lhůtě nereagoval na podaná odvolání, ačkoliv mu měl být spis k jednotlivým podaným odvoláním povinným subjektem předán nejpozději do 15 dnů ode dne doručení odvolání povinnému subjektu a nadřízený orgán měl rozhodnout o odvolání do 15 dnů ode dne jejich předložení povinným subjektem. Žalovaný však začal jednat až 21. 7. 2025 na základě usnesení ÚOOÚ ze dne 13. 5. 2025 tak, že postoupil předložená odvolání (pouze dvě ze tří) dle jeho názoru věcně příslušnému orgánu, MŠMT, přestože ÚOOÚ jasně deklaroval, že orgánem věcně příslušným rozhodnout o odvoláních je žalovaný. Ke dni podání žaloby (24. 11. 2025) od podání odvolání uplynulo již 221 dnů. Žalobce žádal, aby krajský soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o všech třech podaných odvoláních a dále,

aby soud uložil žalovanému povinnost žalobci písemně a řádně vysvětlit a odůvodnit postupy, které byly vůči žalobci ze strany povinného subjektu a žalovaného přijaty.

3. Následně dne 4. 1. 2026 žalobce uvědomil soud o tom, že dne 22. 12. 2025 obdržel rozhodnutí MŠMT ve věci jeho odvolání, konkrétně rozhodnutí ze dne 22. 12. 2025, č. j. MSMT-13572/2025-6 a MSMT-13574/2025-6, jimiž byla zrušena rozhodnutí povinného subjektu č. j. OUPRm 578/2025 a OUPRm 579/2025 a věci byly vráceny povinnému subjektu k dalšímu řízení. Obě rozhodnutí žalobce soudu doložil. Zároveň uvedl, že přesto trvá na znění podané žaloby, neboť má za to, že jím podaná odvolání nebyla ze strany žalovaného vyřízena v zákonné či přiměřené lhůtě, neboť od podání žaloby do vydání rozhodnutí se jednalo o cca 250 dnů a rovněž od postoupení věci k vydání rozhodnutí se jednalo o lhůtu přesahující 140 dnů. Přestože se žalobce ztotožnil se závěry MŠMT v uvedených rozhodnutích, má za to, že nečinnost žalovaného v řízení o odvolání proti rozhodnutím povinného subjektu stále trvá.
4. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Ve vztahu k odvoláním proti rozhodnutím povinného subjektu č. j. OUPRm 578/2025 a OUPRm 579/2025 uvedl, že ve věcech již bylo rozhodnuto K otázce věcné příslušnosti k rozhodování o odvolání žalovaný uvedl, že na základě stanoviska MŠMT ze dne 3. 11. 2025 a v souladu se souhlasem MŠMT z 11. 7. 2025 má za to, že v těchto konkrétních případech bylo nadřízeným orgánem příslušným k rozhodování o odvolání MŠMT. Z tohoto důvodu obě odvolání žalovaný postoupil MŠMT, o čemž žalobce informoval vyrozuměním z 21. 7. 2025 a od tohoto data nebyl v této věci více příslušný činit. Bylo-li věcně příslušné o odvoláních rozhodovat MŠMT, pak byl nadřízeným orgánem i v případě odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu č. j. OUPRm 580/2025. Otázku podání či nepodání řádného odvolání, popř. nutného předání spisu by tedy měl řešit povinný subjekt a jeho nadřízený orgán, tj. MŠMT. Žalovanému zde nepřísluší jakákoliv pravomoc a nelze mu tedy přičítat jakoukoliv nečinnost. Ve vztahu k žalobcem požadovanému vysvětlení a odůvodnění postupů žalovaný uvedl, že v případě postoupení věci mu zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) v § 12 ukládá povinnost podatele o tomto uvědomit, což žalovaný učinil vyrozuměním z 21. 7. 2025. Více povinností jako postupující orgán žalovaný neměl. Žalobce se tedy domáhá činnosti, která žalovanému jako působnost není žádným právním předpisem uložena. Nadto jde o žalobní žádání, které zákon neumožňuje žádat. Žalovaný měl proto za to, že v této části soud nemůže žalobu projednat.
5. V replice žalobce uvedl, že má za to, že od 17. 4. 2025, kdy podal odvolání, bylo zahájeno odvolací řízení, za nějž odpovídá orgán uvedený v poučení rozhodnutí povinného subjektu, tj. žalovaný. Žalobce dále uvedl, že nerozumí tomu, proč odkaz žalovaného na souhlas MŠMT z 11. 7. 2025 nebyl uveden v odůvodnění postoupení věci žalovaným MŠMT z 21. 7. 2025. Žalovaný nejen že neinformoval žalobce o stavu řízení, ale v postupovacím dopise ani neuvedl, na základě čeho se rozhodl, že není oprávněný o odvoláních rozhodnout. Přitom od 13. 5. 2025, kdy ÚOOÚ konstatoval svoji nepříslušnost, do 21. 7. 2025 žalovaný nejednal v odvolacím řízení bezodkladně. Lhůta pro vyřízení odvolání je přitom 30 dnů, případně může být o dalších 30 dnů prodloužena, avšak o tom má nadřízený orgán účastníka informovat a uvést důvody. Žalobce dále zdůraznil, že ve věci rozhodl ÚOOÚ o nečinnosti žalovaného a přikázal mu rozhodnout o podaných odvoláních, neboť dospěl k závěru, že ve věci je věcně příslušný právě žalovaný. Dle žalobce má přitom názor ÚOOÚ u žádostí o informace větší váhu než názor MŠMT. Se vzniklým schizmatem se žalovaný k dnešnímu dni nevypořádal. Rozhodnutí MŠMT bylo žalobci doručeno až 22. 12. 2025, tedy v době,

kdy již uplynula 15denní lhůta pro splnění opatření proti nečinnosti vydaného ÚOOÚ. Žalobce proto trval na tom, že žalovaný měl jednat jinak, než jak učinil.

II. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud při svém rozhodování vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době jeho rozhodnutí podle § 81 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. soud ve věci rozhodl bez jednání, neboť rozhodoval na základě obsahu spisu a listin předložených žalobcem, s nimiž byl žalovaný seznámen, a oba účastníci shodně s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili.
7. Z listin předložených žalobcem (tři odvolání ze dne 17. 4. 2025 včetně potvrzení o doručení, dvě usnesení ÚOOÚ ze dne 13. 5. 2025, podání žalobce ze dne 30. 7. 2025 a 14. 10. 2025, opatření proti nečinnosti ze dne 6. 10. 2025, vyrozumění o postoupení ze dne 21. 7. 2025 a dvě rozhodnutí MŠMT ze dne 22. 12. 2025) krajský soud zjistil následující skutečnosti.
8. Dne 17. 4. 2025 žalobce podal celkem tři odvolání proti rozhodnutím povinného subjektu ze dne 2. 4. 2025 č. j. OUPRm 578/2025, OUPRm 579/2025 a OUPRm 580/2025, jimiž povinný subjekt odmítl žalobcovu žádost o informace dle InfZ. Dne 13. 5. 2025 dvěma usneseními ÚOOÚ postoupil žalobcova odvolání proti rozhodnutím povinného subjektu č. j. OUPRm 578/2025 a OUPRm 579/2025 žalovanému jakožto věcně příslušnému správnímu orgánu.
9. Žalobce dne 30. 7. 2025 učinil u ÚOOÚ návrh na přijetí opatření proti nečinnosti při vyřizování všech tří odvolání. Dne 6. 10. 2025 vydal ÚOOÚ příkaz č. j. ÚOOÚ-04390/25-6, jímž žalovanému přikázal, aby do 15 dnů ode dne doručení tohoto příkazu rozhodl o žalobcových odvoláních podaných proti rozhodnutím povinného subjektu č. j. OUPRm 578/2025 a OUPRm 579/2025. Dne 21. 7. 2025 žalovaný vyrozuměl žalobce o postoupení žalobcových odvoláních podaných proti rozhodnutím povinného subjektu č. j. OUPRm 578/2025 a OUPRm 579/2025 MŠMT jakožto orgánu věcně příslušnému rozhodovat o opravných prostředcích podle InfZ v případě dotčeného povinného subjektu. Rozhodnutími ze dne 22. 12. 2025, č. j. MSMT-13572/2025-6 a MSMT-13574/2025-6 rozhodlo MŠMT o odvoláních žalobce proti rozhodnutím povinného subjektu č. j. OUPRm 578/2025 a OUPRm 579/2025 tak, že je zrušilo a vrátilo věc povinnému subjektu k dalšímu projednání.
10. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. *ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.*
11. Podle § 16 odst. 2 InfZ platí, že *povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení odvolání.* Odst. 3 věta první téhož předpisu stanoví, že *nadřízený orgán rozhodne o odvolání do 15 dnů ode dne předložení odvolání povinným subjektem.*
12. Podle § 16b odst. 3 InfZ platí, že *k opatřením proti nečinnosti nadřízeného orgánu podle zvláštního právního předpisu je příslušný Úřad pro ochranu osobních údajů.* Z ustanovení § 20 odst. 4 téhož předpisu vyplývá, že pro odvolací řízení vedená podle InfZ se použije správní řád.

13. Podle § 80 odst. 3 správního řádu platí, že *opatření proti nečinnosti může nadřízený správní orgán učinit i v případě, kdy je z okolností zjevné, že věcně a místně příslušný správní orgán nedodrží lhůtu stanovenou pro vydání rozhodnutí o žádosti nebo zahájit řízení z moci úřední anebo v řízení řádně pokračovat. Po uplynutí lhůt pro vydání rozhodnutí může žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podat účastník.*
14. Podmínkou přípustnosti nečinnostní žaloby je, že žadatel o informace před podáním žaloby marně vyčerpal prostředky ochrany proti nečinnosti.
15. Žalobce se podáním ze dne 30. 7. 2025 obrátil na ÚOOÚ, který je při hodnocení potenciální nečinnosti nadřízeným orgánem žalovaného dle § 16b odst. 3 InfZ (k otázce věcně příslušnosti k rozhodnutí o odvolání viz dále). ÚOOÚ příkazem ze dne 6. 10. 2025 přikázal žalovanému, aby rozhodl o odvolání žalobce proti rozhodnutím povinného subjektu č. j. OUPRm 578/2025 a OUPRm 579/2025 do 15 dnů od doručení příkazu. Jelikož se tak nestalo, byla vůči nim splněna podmínka marného vyčerpání prostředku ochrany proti nečinnosti.
16. V případě odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu č. j. OUPRm 580/2025 je situace odlišná v tom, že o nečinnosti ve vztahu k tomuto odvolání ÚOOÚ shora zmíněným příkazem nerozhodl, ačkoliv v jeho odůvodnění posledně zmíněné odvolání specifikoval. Bezvýsledným vyčerpáním prostředku ochrany proti nečinnosti je nutno rozumět i stav, kdy účastník tento prostředek ochrany uplatní, avšak nadřízený orgán o něm ve stanovené lhůtě nerozhodne (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 2. 2. 2023, č. j. 2 As 21/2020-34, č. 4453/2023 Sb. NSS, odst. 41). Jelikož ÚOOÚ na nečinnost ve vztahu k posledně zmíněnému odvolání nereagoval, má krajský soud za bezvýsledně vyčerpaný prostředek ochrany proti nečinnosti i ve vztahu k odvolání směřujícímu vůči rozhodnutí povinného subjektu č. j. OUPRm 580/2025. Žaloba je tedy v plném rozsahu přípustná a s ohledem na délku lhůty dle § 80 odst. 1 s. ř. s. i včasná.
17. K věci samé však musí krajský soud v první řadě zdůraznit, že v souladu s citovaným ustanovením § 79 odst. 1 s. ř. s. může v řízení o žalobě proti nečinnosti v případě její důvodnosti rozhodnout jen tak, že uloží žalovanému povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Krajský soud nemá pravomoc ukládat jakoukoliv jinou povinnost, tudíž je nutné odmítnout žalobcův požadavek na to, aby soud uložil žalovanému povinnost písemně vysvětlit žalobci postupy, které vůči němu byly učiněny, jako nepřipustný. Pro absenci pravomoci soud žalobu v této části odmítl dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
18. Krajský soud se dále zabýval tím, zda byl věcně příslušný k rozhodnutí o podaných odvoláních žalovaný nebo MŠMT, což v tomto řízení tvoří jádro sporu, přičemž právní závěry ohledně této otázky učiněné ze strany správních orgánů pro soud nejsou závazné.
19. Podle § 20 odst. 4 písm. d) InfZ platí, že *pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona v řízení o stížnosti pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení ustanovení správního řádu; dále se při postupu podle tohoto zákona použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o počítání lhůt, ustanovení o ochraně před nečinností, v rozsahu § 16b ustanovení o přezkumném řízení a ustanovení § 178; v ostatním se správní řád nepoužije.*
20. Odst. 5 dále stanoví, že *nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů.*

21. Podle § 178 odst. 1 správní řádu platí, že *nadřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor.*
22. Odst. 2 stanoví, že *nelze-li nadřízený správní orgán určit podle odstavce 1, určí se podle tohoto odstavce. Nadřízeným správním orgánem orgánu obce se rozumí krajský úřad. Nadřízeným správním orgánem orgánu kraje se rozumí v řízení vedeném v samostatné působnosti Ministerstvo vnitra, v řízení vedeném v přenesené působnosti věcně příslušný ústřední správní úřad, popřípadě ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejbližší. Nadřízeným správním orgánem jiné veřejnoprávní korporace se rozumí správní orgán pověřený výkonem dozoru a nadřízeným správním orgánem právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy se rozumí orgán, který podle zvláštního zákona rozhoduje o odvolání; není-li takový orgán stanoven, je tímto orgánem orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. Nadřízeným správním orgánem ústředního správního úřadu se rozumí ministr, nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. Nadřízeným správním orgánem ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu se rozumí vedoucí příslušného ústředního správního úřadu.*
23. K otázce určení nadřízeného správního orgánu v případě školy a školského zařízení se již NSS několikrát vyslovil. Dospěl přitom k závěru, že jejich nadřízeným orgánem je ve smyslu § 178 odst. 2 správního řádu ten správní orgán, který je zapsal do rejstříku škol a školských zařízení, kter je třeba považovat za ono pověření výkonem veřejné správy na základě zákona, o němž hovoří správní řád (srov. rozsudky ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 160/2012-41, č. 2812/2013 Sb. NSS a ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35). Dle názoru zdejšího soudu je však nutné pečlivě zkoumat, zda se prezentované závěry týkají totožného povinného subjektu jako je nyní řešený, a také totožného právního stavu.
24. V rozsudku ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 160/2012-41 NSS hodnotil skutkový stav, kdy povinným subjektem byla škola zřízená organizační jednotkou registrované církve, tj. jednalo se o církevní školu ve smyslu § 8 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. V tomto rozsudku dospěl NSS k závěru, že dle § 183 školského zákona ve znění do 31. 12. 2011 se na rozhodování církevních škol vztahoval správní řád (jednalo se o rozhodování v oblasti státní správy – ukončení předškolního vzdělávání žáka). Dále se NSS zabýval určením nadřízeného orgánu dle § 178 odst. 1 správního řádu, přičemž dopěl k závěru, že takový správní orgán neexistuje, tj. že neexistuje správní orgán, o kterém by zákon stanovil, že je nadřízeným správním orgánem, resp. že rozhoduje o odvolání či vykonává dozor. NSS to sice výslovně neuvedl, ale zjevně vycházel z tehdy účinného § 183 odst. 3 školského zákona, který určoval nadřízený správní orgán jen ve vztahu ke školám a školským zařízením zřízených tzv. veřejnými zřizovateli (obec, kraj, svazek obcí, stát).
25. Proto NSS v tomto rozsudku dále posuzoval, zda nelze nadřízený orgán určit dle § 178 odst. 2 správní řádu a dospěl k závěru, že z ustanovení § 142 školského zákona plyne, že právnické osobě, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení, vzniká právo poskytovat vzdělávání a školské služby a právo vydávat doklady o vzdělání stanovené tímto zákonem, jakož i nárok na přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu územního samosprávného celku účinností zápisu školy a školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení. Obdobně podle § 151 odst. 2 téhož zákona dnem právní moci rozhodnutí o výmazu z rejstříku tato práva a nárok zanikají. Školský zákon podrobně upravuje v § 145 až 150 proces zápisu i výmazu z rejstříku. Orgán, který rejstřík vede, je

přítom oprávněně žádost o zápis zamítnout ze zákonem specifikovaných důvodů (např. není-li žádost v souladu s dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR nebo příslušného kraje nebo nejsou-li dány předpoklady pro řádnou činnost školy nebo školského zařízení po stránce personální, materiální a finanční). Rovněž je oprávněně i z úřední povinnosti rozhodnout o výmazu z rejstříku, např. jestliže právnická osoba, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení, závažným způsobem nebo opakovaně poruší právní předpisy související s poskytováním vzdělávání a školských služeb). Z uvedených ustanovení podle názoru NSS vyplývá, že zápis do rejstříku škol a školských zařízení je třeba považovat za ono pověření výkonem veřejné správy na základě zákona, o němž hovoří správní řád.

26. Na tyto závěry navázal NSS v rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35. Zabýval se případem, kdy školy zřízené obcí odmítly žádosti o informace. S odkazem na shora uvedený rozsudek NSS bez dalšího uzavřel, že nelze nadřízený správní orgán určit dle § 178 odst. 1 správního řádu, proto bylo nutné jej určit dle odst. 2 téhož ustanovení, přičemž shodně se jednalo o správní orgán, který zapsal školu do rejstříku škol a školských zařízení.
27. Dle názoru zdejšího soudu však sedmý senát převzal závěry z rozsudku prvního senátu, aniž by zohlednil rozdílnost skutkového stavu, zejména povahy povinného subjektu. V době rozhodování správních orgánů ve věci řešené sedmým senátem bylo relevantní znění § 183 školského zákona do 31. 8. 2015, který v odst. 4 výslovně uváděl, kdo plní působnost nadřízeného orgánu škol a školských zařízení zřízených obcemi (krajské úřady), přičemž na rozhodování škol a školských zařízení v rámci výkonu vrchnostenské správy se aplikoval správní řád. Tyto skutečnosti se dle názoru zdejšího soudu zásadně liší od věci řešené prvním senátem, který řešil situaci školy církevní, která neměla výslovně určený nadřízený orgán, proto jej nemohl určit dle § 178 odst. 1 správního řádu. Sedmý senát sice dospěl k závěru, že nadřízeným orgánem je krajský úřad, ale z titulu správního orgánu, který pověřil školu výkonem veřejné správy.
28. Určením nadřízeného orgánu příspěvkové organizace při poskytování informací se zabýval také kompetenční senát NSS v rozsudku ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26, č. 4320/2022 Sb., v němž dospěl k závěru, že rozhodnout o odvolání proti rozhodnutí krajem zřízené příspěvkové organizace, kterým byla odmítnuta žádost o informace podle informačního zákona, přísluší podle § 20 odst. 5 informačního zákona ÚOOÚ. NSS akcentoval, že v jím řešené věci šlo o příspěvkovou organizaci zřízenou výhradně k plnění úkolů nevrchnostenské veřejné správy. Zohlednil, že se správní řád nevztahuje na výkon nevrchnostenské veřejné správy, tj. posuzovaná příspěvková organizace nevykonávala působnost, na kterou by dopadal správní řád (s výjimkou rozhodování dle InfZ). Žádný zákon proto výslovně nestanovil, kdo je nadřízeným orgánem ani kdo nad ní vykonává dozor v instančním smyslu slova. Zdůraznil, že po novele InfZ provedené zákonem č. 111/2019 Sb. nelze již existenci nadřízeného orgánu dovozovat, ale je potřeba výslovné právní úpravy. Nadřízený orgán tedy nebylo možné určit dle § 178 odst. 1 správního řádu. Nebylo možné tak učinit ani dle odst. 2 téhož ustanovení.
29. Po vydání posledně zmíněného rozsudku kompetenčního senátu NSS se k věci vyjádřil Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 24. 6. 2022, č. j. 43 A 36/2021-34, který se zabýval věcí, ve které odmítlo žádost o informace školské zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy dle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jehož zřizovatelem byl kraj. Krajský

soud dospěl k závěru, že dosavadní judikatura NSS reprezentovaná shora zmíněnými rozsudky prvního a sedmého senátu již byla překonána rozsudkem kompetenčního senátu rovněž shora zmíněným. Krajský soud akcentoval skutečnost, že po novele InfZ provedené zákonem č. 111/2019 Sb. nelze již existenci nadřízeného orgánu dovozovat, ale je potřeba výslovné právní úpravy. Nelze proto vycházet z toho, kdo předmětné zařízení, kterému nebyl svěřen výkon vrchnostenské veřejné správy, zapsal do rejstříku škol a školských zařízení, tj. pověřil výkonem veřejné správy ve smyslu § 178 odst. 2 správního řádu. Jelikož nebylo možné určit ani správní orgán, o kterém by školský zákon či zákon č. 109/2002 Sb., stanovil, že vykonává působnost nadřízeného orgánu, rozhoduje o odvolání či vykonává dozor, bylo namíste postupovat dle § 20 odst. 5 InfZ a za nadřízený orgán označit ÚOOÚ.

30. Zdejší soud má za to, že žádný ze zmíněných rozsudků nelze na nyní řešenou věc bez dalšího aplikovat. V nyní řešené věci byly žádosti o informace doručeny O. u. a P. š. M. Jedná se o příspěvkovou organizaci, jejímž zřizovatelem je Olomoucký kraj. Do rejstříku škol a školských zařízení jej zapsalo MŠMT.
31. Nyní posuzovaný povinný subjekt nepochybně vykonává jak nevvrchnostenskou, tak vrchnostenskou veřejnou správu (např. rozhodování o právech a povinnostech studentů dle § 165 odst. 2 školského zákona, k tomu srov. odst. 19 rozsudku prvního senátu a judikaturu tam uvedenou). Tím se věc liší od věci řešené Krajským soudem v Praze a také kompetenčním senátem NSS, který hodnotil příspěvkovou organizaci, která (s výjimkou rozhodování dle InfZ) nevykonávala vrchnostenskou správu (byť v případě věci řešené krajským soudem lze s ohledem na § 36 zákona č. 109/2002 Sb., pochybovat o tom, že by školské zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy nevykonávalo vrchnostenskou veřejnou správu, protože zjevně dle správního řádu rozhoduje o právech a povinnostech). Nyní posuzovaný povinný subjekt rozhoduje dle správního řádu a školský zákon výslovně stanoví, kdo v této oblasti vykonává působnost nadřízeného orgánu ve smyslu § 178 odst. 1 správního řádu.
32. Podle § 183 odst. 3 školského zákona ve znění od 1. 9. 2025 totiž platí, že *krajský úřad plní úkoly nadřízeného správního orgánu ředitelů škol a školských zařízení při rozhodování o právech a povinnostech v oblasti státní správy podle tohoto zákona.*
33. Citované ustanovení dle názoru zdejšího soudu představuje zásadní odlišnost od věci řešené prvním senátem, ve které nebylo možné dle výslovné úpravy určit nadřízený správní orgán dle § 178 odst. 1 správního řádu. Ve věci řešené sedmým senátem to již možné bylo, avšak ten dle názoru zdejšího soudu nesprávně převzal závěry prvního senátu.
34. Na věci nic nemění, že nyní řešený povinný subjekt rozhoduje vrchnostensky jen v určité oblasti jemu svěřené veřejné správy. InfZ ani správní řád a ani výše uvedené rozhodnutí správních soudů totiž neřeší, zda povinný subjekt vykonává veřejnou správu vrchnostensky v plném rozsahu či jen částečně. Naopak kompetenční senát zdůraznil, že jím hodnocený povinný subjekt vůbec nevykonával vrchnostenskou veřejnou správu (srov. odst. 38 tohoto rozsudku). Rozhodující je tedy skutečnost, zda alespoň částečně dotyčný subjekt vykonává veřejnou správu vrchnostenským způsobem. InfZ ohledně určení nadřízeného orgánu odkazuje na § 178 správního řádu. Zjevně tedy směřuje k tomu, aby ve věci InfZ vykonávaly působnost nadřízených orgánů ty správní orgány, které jsou jinak hierarchicky nadřazeny správním orgánům na daném úseku veřejné správy (s dosti nesystematickou výjimkou upravenou v § 16b odst. 3 InfZ). To je pochopitelné, protože povinné subjekty poskytují informace vztahující se k jejich působnosti, přičemž hierarchicky nadřízený správní orgán

v daném úseku veřejné správy dokáže lépe zhodnotit postup povinného subjektu, který na tomto úseku veřejné správy poskytuje informace. Jiná varianta by navíc byla značně nepřehledná.

35. S ohledem na výše uvedené dospěl krajský soud k závěru, že nadřízeným orgánem nyní řešeného povinného subjektu je žalovaný.
36. Dále se soud zabýval tím, zda byl žalovaný nečinný při rozhodování o shora vymezených odvoláních žalobce.
37. V té souvislosti je nutné předně upozornit na to, že v řízení o nečinnostní žalobě rozhoduje soud podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí. Účel této zásady koresponduje s účelem nečinnostní žaloby. Tím je odstranění trvalé nečinnosti a s tím spojená ochrana veřejných subjektivních práv. Nečinnostní žaloba naopak neslouží k tomu, aby se žalobce domáhal akademického výroku o tom, že nečinnost tu případně v minulosti byla, ale v době rozhodování soudu již netrvá. Taková žaloba musí být zamítnuta (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 14. 1. 2014, č. j. 7 Ans 10/2012-46, č. 3013/2014 Sb. NSS, odst. 26).
38. Jak bylo soudem ověřeno z předložených listin, žalobce podal tři odvolání proti rozhodnutím povinného subjektu, o dvou z nich již bylo v průběhu soudního řízení rozhodnuto ze strany MŠMT. Žalobce přesto trval na podané žalobě v plném rozsahu.
39. V souladu s § 183 odst. 4 školského zákona MŠMT plní úkoly nadřízeného správního orgánu krajských úřadů. MŠMT je tedy v kontextu nyní projednávaného případu nadřízeným správním orgánem žalovaného (nikoliv však ve věcech hodnocení nečinnosti dle § 16b odst. 3 InfZ – viz výše). V takovém případě představují rozhodnutí vydaná MŠMT dne 22. 12. 2025 rozhodnutí vydaná správním orgánem nadřízeným věcně příslušnému správnímu orgánu, protože se v souladu s § 77 odst. 1 správního řádu nejedná o rozhodnutí nicotná, která by nenabyla právních účinků. Naopak tato rozhodnutí je z uvedeného důvodu nutno považovat za řádná, s právními účinky od svého vydání. Pakliže o uvedených odvoláních byla ke dni rozhodnutí soudu vydána rozhodnutí nadřízeným orgánem věcně příslušnému správnímu orgánu, pak nečinnost ve vztahu k těmto odvoláním již netrvá. Zde je namístě znovu připomenout, že účelem nečinnostní žaloby je domoci se vydání rozhodnutí, vůči kterému by bylo možné případně brojit žalobou dle § 65 a násl. s. ř. s. K tomu v této věci zjevně došlo. Proto soudu nezbylo než žalobu ve vztahu k odvoláním proti rozhodnutím povinného subjektu č. j. OUPRm 578/2025 a OUPRm 579/2025 jako nedůvodnou zamítnout, byť soud rozumí rozhořčení žalobce, který na rozhodnutí ve své věci musel čekat neúměrně dlouhou dobu a nadto musel vydání rozhodnutí urgovat svými procesními úkony včetně podané žaloby. Soudu nezbyvá než toliko vyjádřit politování nad situací žalobce a konstatovat, že se v projednávané věci rozhodně nejedná o příklad dobré správy. Avšak nemůže konstatovat nečinnost správního orgánu, pakliže ke dni rozhodnutí soudu bylo rozhodnutí ve věci správním orgánem vydáno.
40. Z provedeného dokazování a také z vyjádření účastníků vyplynulo, že odvolání žalobce proti rozhodnutí povinného subjektu č. j. OUPRm 580/2025 nebylo žalovanému vůbec postoupeno. To však nic nemění na tom, že v této části je žaloba důvodná. Žalovaný měl o odvolání rozhodnout ve lhůtách dle § 16 InfZ, což se doposud nestalo. V odvolacím řízení je to odvolací správní orgán, kdo je procesně odpovědný za bezprůtahový průběh odvolacího řízení. Nese tedy odpovědnost i za postup správního orgánu I. stupně (v tomto případě povinného subjektu) v odvolacím řízení (k tomu srov. např. rozsudek NSS ze dne

30. 6. 2016, č. j. 8 As 79/2016-24). Skutečnost, že povinný subjekt uvedené odvolání žalovanému nepředložil, tak jde na vrub žalovaného a za trvající nečinnost ohledně třetího z podaných odvolání je odpovědný právě žalovaný. Soud proto výrokem I. uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o podaném odvolání.

III. Závěr a náhrada nákladů řízení

41. S ohledem na výše uvedené soud dle § 81 odst. 1 s. ř. s. uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o odvolání žalobce proti rozhodnutí povinného subjektu č. j. OUPRm 580/2025, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku. Při stanovení délky lhůty soud zohlednil délku lhůty pro rozhodnutí o odvolání dle § 16 odst. 2 InfZ.
42. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. dle procesního úspěchu ve věci. Žalobce se domáhal uložení povinnosti vydat celkem tři rozhodnutí, namítal tedy trojí nečinnost, čemuž odpovídala i jeho poplatková povinnost. V takovém případě soud vycházel z toho, že dle rozsudku NSS ze dne 22. 10. 2015, č. j. 2 Afs 44/2015-23, při kumulaci několika správních rozhodnutí do jednoho řízení je třeba považovat za samostatnou věc každé správní rozhodnutí. Při rozhodování o náhradě nákladů řízení se tedy hodnotí úspěch účastníků ve vztahu ke každé věci (správnímu rozhodnutí) samostatně. Není významné, zda jde o kumulaci vzniklou rozhodnutím soudu o spojení věcí ke společnému projednání, nebo o kumulaci založenou rozhodnutím žalobce (KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 488). Z hlediska náhrady nákladů řízení musí tedy být nepodstatné, zda žalobce napadl více správních rozhodnutí samostatnými žalobami, které posléze soud spojí ke společnému projednání podle § 39 s. ř. s., či z praktických důvodů žalobce podal pouze jednu společnou žalobu. Tento závěr platí obdobně i pro žalobu na ochranu proti nečinnosti, je-li namítána nečinnost ve vícero řízeních.
43. Žalobce byl úspěšný v jednom ze tří případů namítané nečinnosti, za který mu tedy náleží náhrada nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že žalobce nebyl v řízení zastoupen, jeho náklady řízení tvoří toliko zaplacený soudní poplatek, který za jedno rozhodnutí, jehož vydání se domáhal, činí 2 000 Kč. Žalovaný byl proto zavázán k náhradě nákladů řízení ve výši 2 000 Kč.
44. Ve zbývajícím rozsahu dvou dalších rozhodnutí, jejichž vydání se žalobce domáhal, byl úspěšný žalovaný, kterému však soud náhradu nákladů řízení i přes jeho požadavek nepřiznal. Soud přitom vycházel ze skutečnosti, že žalovaný jakožto krajský úřad disponuje vlastním odborným právním aparátem (má vlastní právní odbor), proto náklady vynaložené na právní zastoupení v této věci nelze považovat za náklady účelně vynaložené, jelikož strohé vyjádření podané k žalobě byl žalovaný bezpochyby odborně schopen formulovat i sám bez externí právní pomoci. Obhajoba vlastních správních rozhodnutí či postupů před soudem je pak považována za součást náplně běžné úřední činnosti, za kterou se ve správním soudnictví náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Olomouc 26. března 2026

JUDr. Michal Jantoš v. r.
předseda senátu